

Miljøgodkjent Arrangement kriterier

Miljøgodkjent Arrangement er en utmerkelse for arrangører som aktivt vil jobbe for å redusere arrangementets miljøbelastning. Arrangøren må oppfylle bestemte kriterier i 8 kategorier for å tildeles utmerkelsen. Hvert kriterium er merket med (o) og (p) av betydning obligatoriske og prosentkriterier. Første året et arrangement søker, må kun de obligatoriske kravene være oppfylt for å oppnå Miljøgodkjent Arrangement status. Andre året må 5 % (1,4 p) av poengkravene oppnås, og det samme i etterfølgende år.

Slik søker man

Gå til soknad.fee.no, registrer arrangementet i vår elektroniske søknadsportal, fyll ut søknaden, og send til FEE Norway gjennom søknadsportalen.

FEE Norway

[Foundation for Environmental Education \(FEE\)](http://www.fee.no) tilbyr internasjonale programmer for miljøsertifisering. [FEE International](http://www.fee.no) ble opprettet i 1981. Stiftelsen FEE Norway er en privat ideell stiftelse som driver på ikke-kommersiell basis. FEE Norway jobber for å fremme utdanning for bærekraftig utvikling og drifter blant annet Miljøgodkjent Arrangement. Kontakt oss gjerne ved spørsmål: E-post: post@fee.no, eller Marit Kjellesvik tlf. 976 08 076.

1. PLANLEGGING OG KOMMUNIKASJON		
Obligatoriske kriterier		
1.1	Det skal finnes en miljøansvarlig person, som også er kontaktperson mot FEE Norway. (o)	Oppgi navn på person i søknaden.
1.2	Ledelsen og de ansatte på hel- eller deltid, skal ha gjennomgått miljøopplæring. (o)	Presentasjon som kan vises ovenfor ansatte, samt forslag til filmer og annet opplegg, ligger tilgjengelig i elektronisk søknadsportal. Oppgi hvordan dette gjøres i søknadsportalen: Fysisk møte, videomøte, eller annet.

1.3	Samtlige funksjonærer og frivillige skal informeres om arrangementets miljø- og klima-arbeid, hvordan de skal bidra og om status som Miljøgodkjent arrangement. (o)	Felles planleggingsmøte, kick-off, eller skriftlig informasjon via e-post eller annen portal. Oppgi hvordan dette gjøres i søknadsportalen.
1.4	Det må utarbeides en bærekraftspolicy for arrangementet. (o)	Eksempel i elektronisk søknadsportal.
1.5	Arrangementet skal oppfylle alle regler og miljøkrav som er påbudt for å drive et arrangement (blant annet HMS retningslinjer). (o)	
1.6	Deltakerne og besøkende/publikum skal informeres om arrangementets miljøinnsats og oppfordres til å redusere arrangementets miljøbelastning. (o)	<p>Oppgi i søknaden hvordan dette gjøres: Gjennom sosiale medier, app, informasjonstavler, muntlig på en scene, på webside, storbildeskjerm og/eller annet.</p> <p>Budskapet bør være positivt formidlet. Eksempel: Takk for at dere kildesorterer alt avfall på festivalen! Takk for at dere bidrar til å redusere co2 utslipp ved å sykle til konserten.</p> <p>Bruk også websiden til å fortelle hva dere gjør av tiltak innen ulike områder (energi, transport, innkjøp etc).</p>
1.7	I markedsføringen av Miljøgodkjent arrangement skal logoen alltid benyttes. (o)	Logo vil bli tilsendt etter godkjenning av søknad.
1.8	Miljøansvarlig i kommunen skal informeres om arrangementets miljøarbeid. (o)	Dersom kommunen ikke har egen klima/miljøansvarlig kan annen aktuell kontaktperson informeres, f.eks. rådmann eller ordfører. Angi hvem dere har vært i kontakt med i søknaden.

2. INNKJØP		
Obligatoriske kriterier		
2.1	Det gjennomføres en gjennomgang av arrangementets varer og tjenester for å unngå unødvendig ressursbruk som har negativ påvirkning på miljøet. (o)	<p>Spesifiser i søknad. Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Begrense bruk av varer og produkter ○ Gjenbruk av eget utstyr, kostymer, klær/uniformer etc. ○ Returrett på produkter som blir til overs etter arrangementet ○ Kjøpe gjenbruksartikler (eks. møbler, kostymer, diverse annet brukt) ○ Spesifikke egenskaper med varer og tjenester
2.2	Kontormaterialet skal være miljømerket. Med dette menes alt papirmateriale som kontorpapir, brevpapir, konvolutter, etc. (anerkjent miljømerke). (o)	<p>Spør/se etter EU-blomsten eller Svanemerket og spesifiser produkt og miljømerket i søknaden.</p> <div style="text-align: center;"> </div>
2.3	Til rengjøring, oppvask og hygieneprodukter (toalettpapir og håndsåpe) skal det brukes miljømerkede produkter (anerkjent miljømerke) eller mikrofiberprodukter til vask. (o)	<p>Se liste fra Lilleborg i søknadsportalen.</p> <p>Hygieneprodukter: F.eks Svanemerket såpe og toalettpapir.</p>
Prosentkriterier		
2.4	Green Key eller andre miljøsertifiserte overnattingssteder anbefales til overnattende. (p)	<p>Se greenkey.fee.no for en oversikt over Green Key miljøsertifiserte overnattingssteder. I søknaden, legg ved invitasjon eller link til nettside hvor anbefalinger foreligger.</p>
2.5	Flere produkter som må benyttes på/av arrangementet er miljømerket. (p)	<p>Flere produkter utover det som allerede er nevnt og mat/drikke. Kan være suvenirer, klær/uniformer, ting til goodiebags, osv.</p>

3. MAT OG DRIKKE		
3.1	Under arrangementet tilbys det økologiske, lokalproduserte eller Fairtrade merket mat og drikke. (o)	Hvilke mat- og drikkevarer angis i søknad.
3.2	Maten som serveres under arrangementet inneholder ikke arter som er utryddingstruet eller på rødlisten. (o)	<u>Rødlistede arter i Norge</u> (http://www.artsdatabanken.no/Files/13973/Norsk_r_dliste_for_arter_2015_(PDF))
3.3	Minimum ett kjøttfritt fullverdig måltid tilbys. (o)	Et kjøttfritt måltid er uten sjømat og hvit/rødt kjøtt. Eksempel; serveres det hamburger, så sørg for at det også tilbys vegetarburger. Dersom arrangementet kan tilby veganske alternativer reduseres karbonfotavtrykket ytterligere. Det vil si unngå alle animalske produkter som egg, ost, melk osv. Dette kan også være fordelaktig for deltakere med allergi for egg og melk.
Prosentkriterier		
3.4	Springvann tilbys under arrangementet. (p)	Spesifiser hvor i søknaden.
3.5a	Det tilbys over 50% økologisk, lokalprodusert og/eller Fairtrade mat/drikke under arrangementet. (p)	I søknaden, legg ved innkjøpsliste med alle mat- og drikkevarer til arrangementet. Grønnsaker, frukt, bakevarer, meieriprodukter og sjokolade er eksempler på matvarer som ofte har et større utvalg av økologiske, Fairtrade og/eller lokalproduserte varer. Te, kaffe, juice, melk og brus er eksempler på drikkevarer som ofte har et større utvalg av slike varer. Prosent regnes ut ifra kostnad.
3.5b	Det tilbys over 75% økologisk, lokalprodusert og/eller Fairtrade mat/drikke under arrangementet. (p)	I søknaden, legg ved innkjøpsliste med alle mat- og drikkevarer til arrangementet.

3.6	Flere vegetariske måltider tilbys, evt. kun vegetariske måltider. (p)	Se kommentar over, under kriterie 3.3.
3.7	Ha en plan for å redusere matsvinnet. (p)	<p>Serveres det mat så sørg for å ha en plan for å minimere matsvinnet. Er det andre som står for leveringen av mat så bør matsvinn være et samtalepunkt.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Kan mengder og typer mat justeres? ○ Kan tallerkener, porsjoner ha en mindre størrelse? ○ Kan overskuddsmat kjøpes til redusert pris og tas med hjem eller gis bort til organisasjoner? ○ Med god planlegging, f.eks at frivillige har på forhånd bestilt hva de ønsker å spise, så kan matsvinnet minimeres. <p>Dersom arrangementet stiller med buffet, så bør være en oppfordring til gjestene om å ikke overfylle tallerkenene, men ta flere ganger.</p> <p>Det oppfordres sterkt til at gjestene informeres om og involveres i ambisjonen om å redusere matsvinnet, f.eks. ved informasjonsskilt eller ved å bli tilbudt matrester i ta-med pose/emballasje dersom dette er mulig.</p>
4. AVFALL		
4.1	Det skal finnes tilstrekkelig rene og regelmessig tømte avfallsstasjoner. (o)	
4.2	Arrangementet skal kildesortere og gjenvinne avfallet så langt det er mulig. Minst tre ulike fraksjoner, som panteflasker, glass og metall, papir, plast og våtorganiske materialer. (o)	Spesifiser hvilke fraksjoner som sorteres i søknaden.
4.3	Det skal finnes avfallsbøtte på toalettene. (o)	

Prosentkriterier		
4.4	Det settes i gang tiltak for å redusere avfallsmengden. (p)	Eksempler: <ul style="list-style-type: none"> ○ Digital informasjon om arrangementet i stedet for trykksaker ○ Premier eller giveaways er tjenester i stedet for materiale/ fysiske ting. ○ Drikkeglass, bestikk eller tallerkener vaskes og brukes på ny ○ F.eks. vaffel, kake eller annet i serviett i stedet for på papptallerken ○ Gjenbruksglass på festivaler
4.5a	Avfallet kildesorteres i ytterligere fraksjoner utover de tre som er obligatoriske under 4.2 – minimum 5 fraksjoner totalt. (p)	
4.5b	Avfallet kildesorteres i ytterligere fraksjoner utover de tre som er obligatoriske under 4.2 – minimum 8 fraksjoner totalt. (p)	
4.6	Biologisk nedbrytbare engangstallerkener, bestikk og krus blir brukt i all servering. (p)	Det finnes flere leverandører som tilbyr dette – spør din. Eksempler: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kompostbar matemballasje
5. ENERGI OG KLIMA		
5.1	Arrangementets energiforbruk gjennomgås for å unngå unødvendig forbruk. (o)	Kartlegg strømbruken og identifiser potensielle strømtyper som kan utelates eller begrenses. Beskriv hva dere fant i søknaden.
Prosentkriterier		
5.2	Arrangementet bruker miljømerket energi. (p)	De fleste strømleverandører tilbyr strøm med opprinnelsesgaranti. Kontakt din leverandør for å høre. Se også <u>artikkelen</u> (https://www.framtiden.no/gronne-tips/bolig-og-energi/slik-kjoper-du-miljomerket-strom.html)

5.3a	Arrangementet iverksetter et tiltak for å redusere det totale energibehovet. (p)	<p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Bruk av energieffektive lokaler ○ LED-lys brukes ved scenebelysning eller annet ○ Øvrige
5.3b	Arrangementet iverksetter flere tiltak for å redusere det totale energibehovet. (p)	Se kommentar over, under 5.3a.
5.4	Arrangementet kjøper klimakvoter for å kompensere CO2-fotavtrykket (p)	<p>Arrangementet kompenserer sine utslipp av klimagasser gjennom et klimakompensasjonsprosjekt som har en internasjonal sertifisering, for eksempel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Verified Carbon Standard - Gold Standard - Plan Vivo <p>Som et alternativ til klimakompensasjon kan virksomheten velge å donere til en ikke-sertifisert kompensasjonsordning, gjennom for eksempel treplanting (for eksempel donere til Global Forest Fund, som drives av FEE internasjonalt). Treplanting kan også gjennomføres lokalt eller nær virksomheten selv, eller det kan gjøres i et annet område, men trærne som plantes skal alltid være stedege arter.</p> <p>Merk at dette ikke regnes som et klimakompensasjonsprosjekt.</p>
6. TRANSPORT		
6.1	Arrangementet gjør en gjennomgang av transportforbruket og gjør en innsats for å redusere transporten. (o)	<p>Gjennomgangen er en del av planleggingen for å redusere transportbruken. Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Lokasjon valgt med tanke på tilgang til kollektivtrafikk for deltakerne ○ Lokasjon valgt med tanke på å minimere transport av varer og tjenester ○ Møter for planlegging er digitalt ○ Samordne bestilling av varer ○ Øvrige
6.2	Besøkende/deltakere, ansatte og frivillige skal oppmuntres til å reise kollektivt til og fra arrangementet. (o)	Oppgi hvordan dere gir denne informasjonen: På hjemmesiden, e-post, sosiale medier, app, informasjonsmøte, eller annen måte.

Prosentkriterier		
6.3	Arrangementets egne interne bruk av transportmidler er miljøvennlige. (p)	I søknaden, beskriv hvilke transportmidler som benyttes internt. Eksempler: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bruk av elbiler ○ Togtransport ved innenlandsturer ○ Bruk av sykkel for personlig transport og leveranser
6.4	Kollektiv persontransport arrangeres for deltakere, publikum og/eller funksjonærer. (p)	For eksempel å arrangere frakt for deltakere eller publikum med buss til ulike idretts- og kulturarenaer.
6.5	Det finnes et samarbeid med det lokale kollektivselskapet. (p)	Beskriv samarbeidet i søknaden.
6.6	Arrangøren legger til rette for syklistene som besøker arrangementet. (p)	Stor, ryddig og synlig sykkelparkering.
7. VANN		
7.1	I forkant av arrangementet gjøres det en kartlegging av vannforbruket med sikte på å redusere dette. (o)	
Prosentkriterier		
7.2	Arrangementet har satt i gang tiltak for å redusere vannforbruket. (p)	Beskriv tiltaket/tiltakene i søknaden.

8. ØVRIGE		
8.1	Gjør rede for hvilke tiltak som er planlagt for å sette arrangementsområdet til opprinnelig stand. Dette kriteriet berører først og fremst utendørsarrangementer. (o)	
Prosentkriterier		
8.2	Tiltak gjennomføres for å redusere støy fra arrangementet. (p)	Beskriv hva som gjøres for å redusere støy. For eksempel senkning av lydvolym, retning på høyttalere etc.
8.3	Gjør rede for tiltak som er satt inn for å beskytte biologisk mangfold og naturverdier. (p)	Dette kan være å sette opp skilting med advarsel og/eller informasjon om vernet område eller sårbare arter, stenge av tilgang til f.eks. innsjø, strandområdet eller andre sårbare områder.
8.4	Det er iverksatt øvrige tiltak for å redusere arrangementets miljøpåvirkning. (p)	Beskriv øvrige tiltak i søknaden.
8.5	Arrangementet er tilrettelagt for funksjonshemmede. (p)	Oppgi i søknaden hvordan arrangementet er tilrettelagt. Et minimum er HC toalett, HC parkering og fremkommelighet til arena.
8.6	Det opplyses på arrangementets hjemmeside om hvordan arrangementet er tilrettelagt for ulike brukergrupper og funksjonshemninger (universell utforming). (p)	